

Stichting Boekhandel Silvester

Strategisch beleidsplan

2022 tot en met 2025

Rapenburg 17, 2311 GE Leiden

<https://silvester-leiden.nl/>

Inhoud

Woord vooraf.....	3
1. Fundament en pijlers.....	4
2. Visie, missie, kernwaarden.....	6
Kernwaarden.....	7
3. Doelstelling.....	8
Doelen beleidsperiode 2022-2025.....	8
4. Strategie.....	9
Ontwikkelingen rond ons pand.....	9
Financieel beleid.....	9
Personeelsbeleid.....	10
Vakinhoudelijk.....	11
Samenwerkingen.....	11
Bijlage.....	12
Feiten en cijfers.....	12

Woord vooraf

Het was bij het 30 jarig bestaan in 2021 dat Stichting Boekhandel Silvester een gedichtenwedstrijd uitschreef onder alle groepen 8 van de basisscholen in Leiden. De vraag was om bij het gedicht ook een illustratie te maken. Het winnende gedicht werd geschreven door Floor Jans en haar gedicht is gecombineerd met een tekening van Elena Hoornweg. Zo ontstond in woord en beeld een schets van dat waar Silvester voor staat: plezier (laten) beleven aan verhalen, plezier beleven aan (voor)lezen en het lezen stimuleren.

Dit beleidsplan verbindt zich met het jubileumgedicht. Het biedt zicht op het verhaal van Silvester dat nooit eerder op deze manier is verteld en vastgelegd.

In dit beleidsplan formuleert Silvester de visie op haar werk en beschrijft zij de strategie voor de komende drie jaar. Het plan begint met het fundament. Naast keuzes die te maken hebben met haar visie op het jeugdboekenvak, zal er ook aandacht zijn voor de structuur van de organisatie. In de komende beleidsperiode zal namelijk de huidige eigenaar van het pand, het beheer van het pand gaan overdragen aan de stichting en dat vraagt om organisatorische aanpassingen.

Bestuur stichting boekhandel Silvester, 2022

1. Fundament en pijlers

Op 2 november 1991 richtten Chantal Bosch, Jeannette Noorda Boertien en Anne Mulder de stichting boekhandel Silvester op. De stichting kende drie pijlers:

- een jeugdboekhandel,
- een plek voor antroposofie
- een plek om de vertelkunst te bevorderen

Sinds de oprichting is Silvester gevestigd in een historisch pand aan het Rapenburg in Leiden. Op de begane grond bevindt zich de jeugdboekhandel. Op de verdiepingen is naast werkruimte het verteltheater te vinden.

Silvester betekent 'hoeder van het bos' en verwijst naar de achternaam van de oprichter van de stichting, Chantal Bosch.

De drie pijlers zijn terug te vinden in de statutaire doelstelling van de stichting (versie 2001) evenals de opdracht om jaarlijks een antroposofisch doel te sponsoren.

Tot op de dag van vandaag werkt Silvester vanuit de voornoemde pijlers.

Pijler 1 Jeugdboekhandel

De jeugdboekhandel vormt de basis van Silvester. De verkoop van boeken (en aanverwante artikelen) genereert de meeste inkomsten. Het brede assortiment jeugdboeken begint met boekjes van stof en karton en gaat via liedjesboeken, prentenboeken, sprookjes, voorlezen, samen lezen, zelf (leren) lezen op weg naar literatuur voor kinderen en (jong)volwassenen. Als specialist adviseert Silvester individuele klanten, scholen en instellingen voor kinderopvang.

Pijler 2 Antroposofie

Silvester is schatplichtig aan het antroposofische gedachtegoed. Dit vertaalt zich in haar handelen, in de inrichting, in de verkoop van een bescheiden collectie antroposofische boeken en materialen voor o.a. seizoentafels en in het beheer van een kleine antroposofische bibliotheek.

Pijler 3 Verteltheater

Het verteltheater is een onlosmakelijk onderdeel van de organisatie. Van september tot en met mei worden er vertelvoorstellingen en/of ontmoetingen met schrijvers of illustratoren georganiseerd in het verteltheater boven in de winkel.

Pijler 4 Sponsoring van vrije scholen in het buitenland

Silvester heeft geen winstoogmerk (zie ook artikel 2.3 van de statuten). Een batig saldo wordt aangewend om de doelen van de stichting te bereiken. Hierbij hoort het sponsoren van noodlijdende vrije scholen in het buitenland. Dit gebeurt via het 'Internationaal HulpFonds Vrijescholen'.

2. Visie, missie, kernwaarden

Lezen is de belangrijkste motor achter democratische waarden als vrijheid en gelijkheid.¹ Een vrij verkeer van informatie en een goed toegankelijk leesaanbod horen daarbij en zijn essentiële onderdelen van een vrije cultuur. Cultuurdragers als boeken helpen een lezer zich te verbinden met anderen, zich in te leven in mensen met andere levens, andere gedachten en andere overtuigingen. Al lezend verruim je je perspectief op de wereld, de cultuur en elkaar. Dat is in een diverse, multiculturele samenleving van grote waarde!

Met andere woorden: een goede leesvaardigheid is onmisbaar in onze samenleving.

Een goede leesvaardigheid is echter geen vanzelfsprekendheid. Inmiddels telt Nederland ruim twee miljoen mensen die onvoldoende leesvaardig zijn². Er is onderzocht dat een kwart van de Nederlandse basisschoolleerlingen met een leesachterstand de basisschool verlaat en dat een kwart van de jongeren onvoldoende leesvaardig is om zelfstandig mee te kunnen doen in de samenleving³.

Daarom hebben *De Raad voor Cultuur* en *de Onderwijsraad* in 2019 opgeroepen tot het vormen van een zogenaamd leesoffensief. Naast het leren lezen als vaardigheid moet worden ingezet op leesmotivatie en leesplezier. Want zonder motivatie om te lezen, leest niemand een boek. Het leesoffensief wil dat onderwijs, bibliotheken, boekhandels e.a. maatschappelijke organisaties het belang van lezen agenderen vanuit een gezamenlijk gedragen visie.⁴

Het is in dit licht dat stichting boekhandel Silvester haar werk doet. Als jeugdboekhandel richt zij zich op kinderen, de ouders/verzorgers van kinderen, instellingen voor kinderopvang en scholen.

De visie van Silvester

Het maakt een groot verschil in het leven van kinderen en jongeren of ze lezen en voorgelezen worden of niet. Wie goed leert lezen en luisteren en verhalende en informatieve teksten begrijpt, kan kennis opdoen en zich ontwikkelen. Verhalen en gedichten helpen kinderen ook om zich beter in te leven en om meer begrip te hebben voor anderen. Zo komen zij beter mee in de samenleving.

Silvester richt zich als vrijwilligersorganisatie dan ook op het bevorderen van (voor)lezen en de vertelkunst. Dit doet zij door de verkoop van kinderboeken (en aanverwante artikelen), het organiseren van vertelmiddagen en het adviseren over (de toepassingsmogelijkheden) van kinderboeken.

Silvesters missie

Door het bevorderen van het lezen en de vertelkunst wil Silvester kinderen blijvend ondersteunen bij en inspireren tot het lezen van boeken en het luisteren naar verhalen. De collectie, de aanpak en de programmering zijn volledig afgestemd op deze missie.

¹ Unesco manifest 1994

² <https://www.lezenenschrijven.nl/over-laaggeletterdheid>

³ PISA 2018

⁴ <https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/adviezen/2019/06/24/leesadvies>

Kernwaarden

Aansluitend op haar visie en missie, verwacht Silvester van haar medewerkers dat zij betrouwbaar en klantgericht zijn. De medewerkers lezen jeugdboeken, zijn professioneel nieuwsgierig, verdiepen zich in de waarde van verhalen en hebben kennis van zaken. Vandaar uit adviseren zij de klant. Bovendien inspireren zij elkaar en de klanten als het gaat om (voor)lezen en de vertelkunst.

3. Doelstelling

De doelstelling van Silvester is omschreven in de statuten (zie blz. 4 van dit beleidsplan). In de praktijk uit zich deze doelstelling als volgt:

- Silvester bevordert het lezen door:
 - o het verkopen van jeugdliteratuur aan individuele klanten, scholen en instellingen voor kinderopvang
 - o te adviseren over (de toepassingsmogelijkheden van) jeugdliteratuur
 - o samen te werken met andere organisaties die het lezen bevorderen
 - o het organiseren van passende activiteiten
- Het bevorderen van de vertelkunst doet Silvester door:
 - o het aanbieden van een passende programmering in het verteltheater
- Het onder de aandacht brengen van de antroposofie doet Silvester door:
 - o het beheren van een bescheiden bibliotheek
 - o het verkopen van passende boeken en andere materialen
 - o samen te werken met Vrijescholen en andere organisaties
- Het doen van een jaarlijkse gift via de statutaire opdracht (zie pijlers blz. 5)
 - o Jaarlijks zal worden vastgesteld welke organisatie een bijdrage van Silvester kan verwachten passend bij de statutaire opdracht.

Het palet aan activiteiten staat ten dienste van Silvesters doelstellingen én aan het leesoffensief.

Doelen beleidsperiode 2022-2025

Aangespoord door de actuele ontwikkelingen rond het pand zal de komende beleidsperiode de aandacht uitgaan naar het versterken van de positie in Leiden en naar het verder verdiepen en professionaliseren van Silvester. Dit moet de toekomstbestendigheid van de organisatie ten goede komen. Toekomstbestendigheid zit voor Silvester in het continueren van een gezonde financiële en efficiënte bedrijfsvoering.

4. Strategie

De doelstelling en de daarbij passende strategie zullen invloed hebben op zowel de bedrijfsstructuur van Silvester als op de inhoudelijke keuzes die Silvester zal maken. In dit hoofdstuk wordt dit toegelicht.

Ontwikkelingen rond ons pand

In de komende beleidsperiode wil de huidige eigenaar het beheer van het pand overdragen aan de stichting. Dat betekent dat Silvester niet langer huurder zal zijn maar eigenaar. Het bestuur zal daarom uitgebreid moeten worden met mensen met kennis van bouwtechnische en financiële zaken.

Voor de overdracht is het noodzakelijk om een ANBI status te hebben. Aan deze status is regelgeving verbonden, die onder meer het hebben van een actueel beleidsplan verplicht stelt.

ANBI

Silvester wil graag een Culturele ANBI status verwerven. Daarvoor moet zij voor minstens 90% actief zijn op cultureel gebied. Silvester voldoet aan deze voorwaarden. In de statuten (art. 2.3) is vastgelegd dat de stichting geen winstoogmerk heeft en dat batige saldi altijd ingezet moeten worden om haar doelstelling te bereiken.

3. De stichting beoogt niet het maken van winst; eventuele -----
batige saldi verkregen uit de exploitatie van de boekhandel --
en uit de opbrengst van het stichtingsvermogen of uit andere -
hoofde worden voor het bereiken van het doel van de -----
stichting aangewend. -----

De kosten van Silvester worden gevormd door vaste kosten als huisvesting, onderhoud en inkoop. Exploitatieoverschotten dienen de doelstelling van Silvester.

Financieel beleid

Het vaststellen van het financieel beleid is een taak van het bestuur. Binnen het bestuur is de penningmeester het eerste aanspreekpunt. De financiële administratie wordt uitbesteed aan een administratiekantoor.

Jaarlijks in september zal een begroting worden opgesteld nadat het jaarplan voor het begrotingsjaar is vastgesteld. In deze begroting zijn de vaste en variabele kosten voor het komende jaar opgenomen. Bovendien is zichtbaar wat de budgetten voor de vier pijlers zijn.

In de beleidsperiode zal duidelijk worden wat er jaarlijks gereserveerd moet worden voor het pandonderhoud, de sponsoropdracht en de te verwachte investeringen.

De begroting toont ook de baten die nodig zijn om de kosten te dragen. Uiteraard toont de begroting niet alleen de financiële, maar ook de inhoudelijke plannen om de inkomsten te genereren (via het jaarplan).

Elk jaar, uiterlijk 1 april, wordt een jaarrekening opgeleverd waarin te zien is op welke wijze de middelen zijn uitgegeven en wat de inkomsten waren. Zo kan simpel gezegd de winst (of het verlies) van de organisatie zichtbaar worden gemaakt en wordt duidelijk wat er gereserveerd kan worden voor toekomstige kosten als innovaties en de sponsoropdracht.

Een onderdeel van de jaarrekening is het bestuursverslag. Hierin zijn naast een toelichting op de cijfers, de beleidsvorderingen te lezen.

De penningmeester bereidt het samenstellen van de jaarrekening voor en draagt hier i.s.m. het boekhoudkantoor zorg voor.

Investerings

In de komende beleidsperiode wordt onder andere geïnvesteerd in een nieuw kassasysteem. Investeren in een nieuwe kassa is noodzakelijk om de bedrijfsvoering te vereenvoudigen. Die vereenvoudiging is weer van belang voor de eisen die gesteld worden aan organisaties. Daarnaast zijn investeringen in het pand noodzakelijk, ten behoeve van onderhoud en eigentijdse duurzaamheidseisen.

Personeelsbeleid

Silvester is een kleine vrijwilligersorganisatie. De 10 medewerkers (2,5 fte) vormen de drijvende kracht achter de organisatie. Zij zijn het die de klant adviseren en de benodigde werkzaamheden uitvoeren.

Vrijwilligersbeleid

In de beleidsperiode zal het vrijwilligersbeleid worden ontwikkeld en vastgelegd met daarin antwoorden op onder andere de volgende vragen:

- Hoe is de verbintenis tussen de medewerker en Silvester vastgelegd?
- Hoe verhouden vrijwilligers(werk) en organisatie(doelen) zich tot elkaar?
- Hoe bewaken we de kwaliteit?
- Wat is nodig om de professionaliteit te bewaren?

Taken en verantwoordelijkheden

I.v.m. de actuele ontwikkelingen en wettelijke eisen die gesteld worden aan de bedrijfsvoering is een herverdeling van de taken van belang. Er is een start gemaakt met het beschrijven van activiteiten, taken en verantwoordelijkheden.

Werkoverleg

Maximaal vier keer per jaar is er een werkoverleg. In principe zijn zowel het bestuur als alle medewerkers daarbij aanwezig. Het werkoverleg heeft onder meer tot doel ideeën te ontwikkelen, meningen te vormen, besluiten te nemen, draagvlak te creëren en het werkproces te verbeteren. Het overleg wordt door een bestuurslid voorgezeten. De medewerkers krijgen door een tijds agenda de gelegenheid zich voor te bereiden. Van een overleg wordt een verslag gemaakt dat met alle medewerkers en bestuursleden wordt gedeeld.

Jaarplan

Jaarlijks levert het bestuur een jaarplan aan. Het jaarplan geeft inzicht in de plannen voor het komende jaar en input voor de begroting. Het plan wordt in een van de werkoverleggen besproken.

Vakinhoudelijk

Vakinhoudelijk zal de aandacht uit gaan naar de volgende punten:

- Het verkennen van de mogelijkheden van gebruik van het Verteltheater en de programmering. Hierbij richt Silvester zich vooral op het voorlezen en vertellen
- Het intern versterken van de kennis van het actuele en gevarieerde aanbod van boeken
- Het continueren en actueel houden van het aanbod van boeken over antroposofie
- Het actief voorlichting geven aan scholen over het saneren/vernieuwen/aanvullen van de schoolbibliotheek en het actief aanbieden van boekenmarkten op scholen en instellingen voor kinderopvang.

Samenwerkingen

Silvester werkt samen met tal van lokale, regionale en nationale organisaties; zoals andere (jeugd)boekhandels, lokale winkels, de openbare bibliotheek, scholen en instellingen voor kinderopvang (waarover verderop meer). Spelers als de Stichting Lezen, de Koninklijke boekverkopersbond, de CPNB en andere kinderboekwinkels zijn niet alleen samenwerkingspartners, met hen wordt ook kennis gedeeld.

Voor Silvester is de synergie in een samenwerking belangrijk: je hebt elkaar nodig om een groter doel te bereiken dan ieder voor zich afzonderlijk kan behalen. De samenwerking en synergie hebben het ondersteunen van het leesoffensief, de toekomstbestendigheid en het vergroten van het bereik van Silvester ten doel. Er zal voortdurend aandacht nodig zijn voor onze zichtbaarheid als winkel en stichting binnen alle samenwerkingsverbanden.

Scholen en instellingen voor kinderopvang

Scholen en instellingen voor kinderopvang zijn enerzijds klanten van Silvester maar anderzijds partners in leesbevordering. Een rijke leesomgeving op scholen en instellingen voor kinderopvang is namelijk een belangrijk middel om het lezen te bevorderen. Silvester adviseert scholen bij de inkoop van boeken en over de toepassingsmogelijkheden van boeken in de school. Door het juiste boek op het juiste moment aan te bieden versterken scholen de leesmotivatie van de leerlingen. Daarnaast is de verkoop van jeugdboeken aan en via scholen een goede inkomstenbron. In de komende periode zal onderzocht worden waar in dit marktsegment nog groei mogelijk is.

Acht succesfactoren voor leesbevordering (<https://www.lezen.nl/blog/succesfactoren-voor-leesbevordering>)

1. Boekenaanbod
2. Ondersteunende rol van de professional (pedagogisch medewerker, bibliothecaris, docent)
3. Stimulerende rol ouders en vrienden
4. Tijd en aandacht om te lezen: een rustige plek en een rustig moment
5. Voorlezen
6. Vrij lezen
7. Praten over boeken
8. Differentiatie

Bijlage

Feiten en cijfers

Bron jaarrekening 2021

	2021	2020
Opgericht 2 november 1991		
Administratiekantoor	FAST	FAST
Aantal vrijwilligers	10	10
Fte	2,5	2,5
Omzet boeken	173.762	153.632
Omzet theater	797	1.236
Omzet overige	29.151	34.191
Resultaat	6.477	7.986
Aantal scholen / instellingen voor kinderopvang	35	30